

PRIOPĆENJE
SAOPŠTENJE
FIRST RELEASE

Molimo korisnike da prilikom upotrebe/uporabe podataka obavezno/obvezno navedu izvor
User are kindly requested to mention data source

BRUTO DOMAĆI PROIZVOD ZA BOSNU I HERCEGOVINU 2008

Proizvodni pristup, prvi rezultati

GROSS DOMESTIC PRODUCT OF BOSNIA AND HERZEGOVINA 2008

Production approach, First results,

U ovom saopštenju objavljuju se rezultati obračuna bruto domaćeg proizvoda (BDP) i bruto dodane vrijedosti za Bosnu i Hercegovinu za 2007. godinu kao i prvi rezultati za 2008. godinu u tekućim i stalnim cijenama po proizvodnom pristupu. Pri obračunu BDP i drugih makroekonomskih agregata primjenjuje se metodologija usklađena s metodologijom Sistema nacionalnih računa (SNA-93) i Evropskim sistemom nacionalnih računa (ESA-95), međunarodnim standardima i preporukama. Bruto domaći proizvod je najčešće korišteni agregat Sistema nacionalnih računa i indikator ukupnih ekonomskih aktivnosti.

Bruto domaći proizvod za BiH za 2008. godinu nominalno je iznosio 24.716 miliona KM. Nominalni porast u odnosu na 2007. godinu iznosio je 13,59 % dok je realni rast iznosio 5,42%.

BDP po stanovniku iznosio je 6.435 KM ili 4.814 USD.

Posmatrano po djelatnostima najveći porast bilježe: snabdjevanje strujom 34,31%, zdravstvena i socijalna zaštita 30,83%, građevinarstvo 26,92%, obrazovanje 23,02%, trgovina 22,55%, rudarstvo 19,07% i javna uprava 16,68%.

Najveći doprinos rastu BDP, od 13,59% imale su trgovina (15,16%), prerađivačka industrija (13,06%), javna uprava (10,00%), poslovanje nekretninama (9,50%), i poljoprivreda (8,40%).

This release presents of the calculation of Gross domestic product (GDP) and Gross value added (GVA) for Bosnia and Herzegovina for 2007 as well as first results for 2008 at current and constant prices by production approach. For the calculation of GDP and other macroeconomic aggregates is used the methodology adjusted to the System National Accounts (SNA 93), and the European System of National accounts (ESA 95). The gross domestic product is the most frequently used aggregate of SNA and the indicator of overall economic activity on the state level.

The gross domestic product for BiH for 2008 had a nominal value of 24.716 million KM. The nominal increase of GDP in relation with 2007 was 13,59% while real growth rate was 5,42%.

GDP per capita amounted 6.435 KM or 4.814 USD.

Regarding the activities the highest growth was recorded: Electricity 34,31%, Health and social work 30,83%, Construction 26,92%, Education 23,02%, Trade 22,55%, Mining 19,07% and Public administration 16,68%.

The main contributors to the GDP growth of 13,59% were Trade (15,16%), Manufacturing (13,06%), Public administration (10,00%), Real estate (9,50%), and Agriculture (8,40%).

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Bruto domaći proizvod (BDP) i Bruto dodana vrijednost prema proizvodnom pristupu mjere ukupnu vrijednost proizvoda i usluga koje su proizvele rezidentne institucionalne jedinice u određenom vremenskom periodu.

BDP je jednak vrijednosti onih roba i usluga proizvedenih u ekonomiji (output ili bruto vrijednost proizvodnje) minus vrijednost svih roba i usluga potrošenih u proizvodnom procesu (međufazna potrošnja).

Bruto vrijednost proizvodnje definiše se kao tržišna vrijednost svih proizvedenih roba i pruženih usluga. Obračunata je po djelatnostima u baznim cijenama jer su sve subvencije posmatrane kao subvencije na proizvode.

Međufazna potrošnja predstavlja vrijednost dobara i usluga, upotrebljenih kao inputi u procesu proizvodnje u obračunskom periodu sa ciljem da se proizvedu druga dobra i usluge.

Bruto dodana vrijednost kao povećanje vrijednosti proizvodnje jednaka je razlici između bruto vrijednosti proizvodnje i međufazne potrošnje. Bruto domaći proizvod se računa sabiranjem ukupne bruto dodane vrijednosti i poreza minus subvencije na proizvode.

FISIM (usluge finansijskog posredovanja indirektno mjerene) predstavlja vrijednost usluga finansijskog posredovanja koje se izračunavaju indirektno. FISIM se izračunava kao razlika između potraživanja po kamatama (aktivne kamate) i obaveza po kamatama (pasivne kamate) za institucionalne jedinice finansijskog posredovanja.

U cilju metodološkog poboljšanja u obračun dodane vrijednosti i bruto domaćeg proizvoda uključena je vrijednost imputirane rente (usluge korišćenja stambenih zgrada nastanjenih vlasnicima) kao i vrijednost neobuhvaćenih ekonomskih aktivnosti (NOE). Ilegalne ekonomske aktivnosti nisu uključene.

Obračun BDP u stalnim cijenama izveden je metodom jednostrukih indikatora. Procjene su rađene u cijenama prethodne godine.

Za dodatne metodološke napomene, koncept obračuna, korištenu metodologiju, definicije pogledati BHAS Tematski Bilten 1/2008 raspoloživ na Internetu.

NOTES ON METHODOLOGY

Gross domestic product (GDP) and Gross value added by production approach measure the total value of finished goods and services produced by resident institutional units during a certain period of time.

GDP is equal to the value of all goods and services produced in the economy (output) less the value of all goods and services used in the production process (intermediate consumption).

Gross output is defined as a market value of produced goods and services. It is calculated by activities at basic prices, since all subsidies are treated as subsidies on products.

Intermediate consumption includes the value of products and services used as input in process of production to produce other product and services in accounting period.

Gross value added as increase in value of production is equal to difference between gross output and intermediate consumption. Gross domestic product is computed by adding together the total gross value added and taxes less subsidies on products.

FISIM (financial intermediation services indirectly measured) presents the value of services of financial intermediation, which as indirectly measured. FISIM is calculated as difference between the claims according to interest (active interest) and obligations according to interest (passive interest) for the institutional units for financial intermediation.

In order to methodological improvements the calculation of gross value added and gross domestic product, imputed rentals is included (the value of dwellings services for owner occupied dwellings). The value of non-observed economy is included in official data of GDP. Illegal activities are not included.

For the calculation of GDP at constant prices the concept of the single indicator method is used. The estimates were made at prices previous year.

For additional notes on methodology, concepts, compilation practice, definitions see BHAS Thematic Bulletin 1/2008 available on Internet.

T1. Bruto domaći proizvod za BiH, tekuće cijene / Gross domestic product for BiH, current prices

	2007 ¹⁾	2008 ²⁾	
Bruto domaći proizvod, mil.KM	21.759	24.716	Gross domestic product, mio KM
Bruto domaći proizvod po stanovniku u KM	5.663	6.435	Gross domestic product per capita, KM
Bruto domaći proizvod, mil.USD	15.221	18.490	Gross domestic product, mio-USD
Bruto domaći proizvod po stanovniku u USD	3.962	4.814	Gross domestic product per capita, USD
Stanovništvo, procjena sredinom godine, hilj. ³⁾	3.842	3.841	Population, mid year estimate, 000 ³⁾
Prosječan godišnji kurs KM / USD ⁴⁾	1,4295	1,3367	Annual average exchange rate KM / USD ⁴⁾

T2. Bruto domaći proizvod za BiH i entitete / Gross domestic product for BiH and entities

	2007 ¹⁾	2008 ²⁾	
BDP za BiH , mil KM	21.759	24.716	GDP for BH, mio KM
BDP za Federaciju BiH ⁵⁾ , mil KM	13.861	15.657	GDP for Federation of BH ⁵⁾ , mio KM
BDP za Republiku Srpsku ⁶⁾ , mil KM	7.351	8.468	GDP for Republika Srpska ⁶⁾ , mio KM
BDP za Brčko Distrikt, mil KM	547	591	GDP for Brcko District, mio KM

T3. Učešće entiteta u BDP BiH - u % / Share of entities in GDP of BiH -in %

	2007 ¹⁾	2008 ²⁾	
BDP za BiH	100,00	100,00	GDP for BH
BDP za Federaciju BiH	63,70	63,35	GDP for Federation of BH
BDP za Republiku Srpsku	33,78	34,26	GDP for Republika Srpska
BDP za Brčko Distrikt	2,51	2,39	GDP for Brcko District

1) Korigovani podaci/Corrected data

2) Prvi rezultati / First results

3) Izvor: Bilten Agencije za statistiku BiH / Source: Bulletin of Agency for statistics of BH

4) Izvor: Bilten Centralne banke BiH / Source: Bulletin of Central bank of BH

5) Izvor: Saopštenje nacionalnih računa broj 10.1/ Source: National Accounts Statistics Release No 10.1

6) Izvor: Saopštenje nacionalnih računa broj 110/09 / Source: National Accounts Statistics Release No. 110/09

T4. Bruto dodana vrijednost i Bruto domaći proizvod za BiH, tekuće cijene
Gross value added and Gross domestic product for B&H, at current prices

000 KM

Djelatnosti	2007 ¹⁾	2008 ²⁾	Struktura / Structure %		Indeksi / Indices 08 ²⁾ /07 ¹⁾	Activities
			2007 ¹⁾	2008 ²⁾		
A Poljoprivreda, lov i šumarstvo	1.731.000	1.828.506	7,96	7,40	105,63	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
B Ribarstvo	7.273	7.933	0,03	0,03	109,07	<i>Fishing</i>
C Rudarstvo	432.342	514.801	1,99	2,08	119,07	<i>Mining</i>
D Prerađivačka industrija	2.452.128	2.843.408	11,27	11,50	115,96	<i>Manufacturing industry</i>
E Snabdijevanje strujom, gasom i vodom	761.698	1.023.062	3,50	4,14	134,31	<i>Electricity, gas and water supply</i>
F Građevinarstvo	1.055.947	1.340.212	4,85	5,42	126,92	<i>Construction</i>
Proizvodne djelatnosti	6.440.388	7.557.922	29,60	30,58	117,35	Total basic industries
G Vele i maloprodaja; popravak vozila i robe za ličnu upotrebu i domaćinstvo	2.691.804	3.298.762	12,37	13,35	122,55	<i>Wholesale and retail trade; repair of vehicles and personal and househ. goods</i>
H Hoteli i restorani	468.649	509.557	2,15	2,06	108,73	<i>Hotels and restaurants</i>
I Transport, skladištenje i komunikacije	1.493.527	1.654.380	6,86	6,69	110,77	<i>Transport, storage and communications</i>
J Finansijsko posredovanje	796.851	836.175	3,66	3,38	104,93	<i>Financial intermediation</i>
K Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	1.925.226	2.068.072	8,85	8,37	107,42	<i>Real estate, renting and business activities</i>
<i>od toga: imputirana renta</i>	<i>1.112.129</i>	<i>1.128.851</i>	<i>5,11</i>	<i>4,57</i>	<i>101,50</i>	<i>of which: imputed rent</i>
L Javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	1.866.652	2.178.044	8,58	8,81	116,68	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
M Obrazovanje	900.642	1.107.927	4,14	4,48	123,02	<i>Education</i>
N Zdravstvena i socijalna zaštita	832.401	1.089.034	3,83	4,41	130,83	<i>Health and social work</i>
O Ostale društvene, socijalne i lične uslužne djelatnosti	424.993	481.359	1,95	1,95	113,26	<i>Other community, social and personal service activities</i>
Uslužne djelatnosti	11.400.745	13.223.310	52,40	53,50	115,99	Total service activities
Ukupno sve djelatnosti	17.841.133	20.781.232	81,99	84,08	116,48	Total all activities
Indirektno mjerene bankarske usluge	-626.870	-682.945	-2,88	-2,76	108,95	<i>FISIM</i>
Ukupno dodana vrijednost, bazne cijene	17.214.263	20.098.287	79,11	81,31	116,75	Total value added, basic prices
Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode	4.544.569	4.618.302	20,89	18,69	101,62	<i>Taxes on products less subsidies on products</i>
Bruto domaći proizvod	21.758.832	24.716.589	100,00	100,00	113,59	Gross domestic product

1) Korigovani podaci

Corrected data 1)

2) Prvi rezultati

First results 2)

T5. Bruto dodana vrijednost i Bruto domaći proizvod za BiH, stalne cijene
Gross value added and Gross domestic product for B&H, at constant prices

000 KM

Djelatnosti	2007 ¹⁾	2008 ²⁾	Struktura / Structure %		Realni indeksi/ Real indices	Activities
			2007 ¹⁾	2008 ²⁾	08 ²⁾ /07 ¹⁾	
A Poljoprivreda, lov i šumarstvo	1.618.204	1.803.294	7,94	7,86	104,18	<i>Agriculture, hunting and forestry</i>
B Ribarstvo	5.909	8.949	0,03	0,04	123,04	<i>Fishing</i>
C Rudarstvo	372.664	486.054	1,83	2,12	112,42	<i>Mining</i>
D Prerađivačka industrija	2.222.189	2.612.948	10,90	11,39	106,56	<i>Manufacturing industry</i>
E Snabdijevanje strujom, gasom i vodom	830.208	835.281	4,07	3,64	109,66	<i>Electricity, gas and water supply</i>
F Građevinarstvo	946.532	1.168.228	4,64	5,09	110,63	<i>Construction</i>
Proizvodne djelatnosti	5.995.706	6.914.754	29,40	30,14	107,37	Total basic industries
G Vele i maloprodaja; popravak vozila i robe za ličnu upotrebu i domaćinstvo	2.592.245	2.864.838	12,71	12,49	106,43	<i>Wholesale and retail trade; repair of vehicles and personal and househ. goods</i>
H Hoteli i restorani	443.680	470.105	2,18	2,05	100,31	<i>Hotels and restaurants</i>
I Transport, skladištenje i komunikacije	1.423.794	1.596.830	6,98	6,96	106,92	<i>Transport, storage and communications</i>
J Finansijsko posredovanje	753.542	840.751	3,70	3,67	105,51	<i>Financial intermediation</i>
K Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	1.922.275	1.982.180	9,43	8,64	102,96	<i>Real estate, renting and business activities</i>
<i>od toga: imputirana renta</i>	<i>1.114.222</i>	<i>1.112.209</i>	<i>5,46</i>	<i>4,85</i>	<i>100,01</i>	<i>of which: imputed rent</i>
L Javna uprava i odbrana; obavezno socijalno osiguranje	1.653.242	1.930.389	8,11	8,42	103,41	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
M Obrazovanje	799.059	933.442	3,92	4,07	103,64	<i>Education</i>
N Zdravstvena i socijalna zaštita	749.863	849.198	3,68	3,70	102,02	<i>Health and social work</i>
O Ostale društvene, socijalne i lične uslužne djelatnosti	378.332	448.730	1,86	1,96	105,59	<i>Other community, social and personal service activities</i>
Uslužne djelatnosti	10.716.032	11.916.463	52,55	51,95	104,52	Total service activities
Ukupno sve djelatnosti	16.711.738	18.831.217	81,96	82,09	105,55	Total all activities
Indirektno mjerene bankarske usluge	-558.588	-693.922	-2,74	-3,03	110,70	<i>FISIM</i>
Ukupno dodana vrijednost, bazne cijene	16.153.150	18.137.295	79,22	79,07	105,36	Total value added, basic prices
Porezi na proizvode minus subvencije na proizvode	4.237.191	4.801.187	20,78	20,93	105,65	<i>Taxes on products less subsidies on products</i>
Bruto domaći proizvod	20.390.341	22.938.482	100,00	100,00	105,42	Gross domestic product

1) Korigovani podaci

Corrected data 1)

2) Prvi rezultati

First results 2)

Izdaje i štampa/tiska Agencija za statistiku BiH, Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published and printed by the Agency for statistics of B&H, Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon: +387 33 22 06 26, e-mail: bhas@bhas.ba
Telefon: +387 33 22 06 26, e-mail: bhas@bhas.ba

Saopštenje/priopćenje sastavila: Edina Kozić
Prepared by: Edina Kozic

Odgovara: Zdenko Milinović, ravnatelj/direktor
Authorised: Zdenko Milinović, director

Tiraž: 100

Circulation: 100

Periodika izlaženja: godišnje

Periodicity: annually

Podaci iz ovog saopštenja/priopćenja objavljuju se na Internetu
Data of First Release are published on the Internet